

Motion till riksdagen

1988/89:U210

av Lars Werner m.fl. (vpk)

Handläggningen i regeringskansliet av stöd till
skuldtyngda u-länder.

I samband med regeringsombildningen den 4 oktober 1988 har frågor om konsolidering av utländska skulder samt frågor om världsbanksgruppen – förutom biståndspolitiska frågor rörande de fattigaste u-länderna, s.k. IDA-länder samt programländer för svenskt bistånd – överförts från utrikesdepartementet till finansdepartementet.

Att döma av regeringens budgetproposition kommer finansdepartementet framdeles att ta över alla frågor om u-ländernas skulder, för biståndsmministern avvisar SIDA:s begäran om 300 miljoner kronor för sådana insatser i sina samarbetsländer. Hon säger att en sammanhållen anslagspost ger bäst förutsättningar för ett flexibelt och koordinerat utnyttjande av betalningsbalansstödet, som föreslås bli 640 miljoner kronor.

Är finansdepartementet bättre skickat att hantera u-ländernas skulder än UD och SIDA? Nej. Skuldproblemen är i grunden utrikespolitiska. De finansiella kriserna är resultat av utländsk aggression, inhemska militärdiktaturer, deras vapenköp, kapitalflykt och korruption.

Ta de s.k. frontstaterna till exempel. De materiella skador de lidit till följd av Sydafrikas aggression beräknas till 30 miljarder dollar. Det är ungefär hälften av deras sammanlagda utlandsskulder. De har själva burit den tyngsta bördan.

Ta Vietnam, som genomlidit 30 års krig, bombats sönder och samman och fick överta den fallna Saigonregimens utlandsskulder. Därefter har det isolerats och utpressats av nästan hela västvärlden och av Världsbanken.

Ta Nicaragua, där sandinistregeringen ärvde Somozas skulder och sedan utsattes för USA:s handelsembargo och contras systematiska förstörelse av skolor, sjukstugor och infrastruktur. CIA har sprängt landets hamnar.

Ta Brasilien, som skuldsattes upp över öronen av militärregimens vapenköp och mastodontprojekt, vilka utarmat arbetarna och förött Amazonas – med Världsbankens hjälp. Ska det landets skuldproblem lösas enligt Världsbankens filosofi, d.v.s. ytterligare nedskärningar av löner, hälsovård och infrastruktur? Ska de fattiga betala generalernas utsvävningar? Ska inte bankerna tvingas ta sin del av ansvaret? De har redan tjänat mer på dessa lån än om de hade placerat pengarna i engelska eller amerikanska statspapper.

Detta handlar i högsta grad om utrikespolitik, om vår solidaritet med offren för militär och ekonomisk aggression. Det handlar om valet av framgångsvägar för att befria u-länderna ur skuldfällan. Det är inte Världsbankens filosofi utan solidariteten som ska vägleda den svenska politiken. Det behövs utrikespolitiska initiativ, förhandlingar med regeringar och i FN.

Vpk litar mer på UD och SIDA i dessa hänseenden än på finansdepartementet, som saknar deras gedigna u-landskunskap. Vi vill därför att frågorna om stöd till skuldyngda u-länder snarast återförs till UD och behandlas i nära samråd med SIDA.

Mot. 1988/89
U210

Hemställan:

Med hänvisning till det anförda hemställs
att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna att frågorna rörande stöd till skuldyngda u-länder ska återföras till UD.

Stockholm den 21 januari 1989

Lars Werner (vpk)

Bertil Måbrink (vpk)

Lars-Ove Hagberg (vpk)

Margó Ingvardsson (vpk)

Berith Eriksson (vpk)

Bo Hammar (vpk)

Hans Petersson (vpk)